

KulturMetropolØresund

Sæt Kulturen i Spil

Status 2014

KMØ

Sæt kulturen i spil er et ud af 10 projekter under kulturaftalen KulturMetropolØresund, der er indgået mellem 26 kommuner, Region Hovedstaden og Kulturministeriet.

Aftalen løber fra 2012 – 15.

Af de 26 kommuner deltager 6 kommuner i *Sæt kulturen i spil*:

Frederiksberg, København, Ishøj, Furesø, Ballerup og Herlev.

Indsatsområde og målsætning

- *Sæt kulturen i spil* er en del af indsatsområdet ”Institutioner på tværs”.

Projektets opstillede mål

- at udvikle vedkommende og udfordrende kunst- og kulturtilbud til brugere og borgere, der i dag ikke selv opsøger kulturinstitutionerne.

Projektets delmål

- at kunst- og kulturinstitutionerne drager fordel af hinandens viden, faglige kompetencer, faciliteter og tilgang til borgere og brugere, så der kan skabes kulturmøder for og mellem borgere fra alle dele af samfundet. Samtidig er det målet at den regionale sammenhængskraft styrkes og der skabes større mangfoldighed i kulturinstitutionernes tilbud og måde at arbejde på.

Forandringsmodel

- Kulturministeriet
- Region Hovedstaden
- 6 deltagende kommuner
- Lokale puljer
- 22 kulturinstitutioner
- 6 boligsociale områder
- Frivillige beboere
- Eksisterende netværk
- Ekstern videnspartner - Center for Kunst og Interkultur

- Udvikling og facilitering af vidensdeling
- Idéudvikling og lokale aktiviteter
- Lokale og kulturelle handleplaner
- Viden og erfaringsopsamling på tværs
- Deltagelse på tværfaglige konferencer og seminarer m.m.

- Idégenerering og sparring på handleplaner
- Ny dialog/interaktion mellem beboere og kulturinstitutioner
- Opbakning/synliggørelse på politisk plan
- Opbygning af regionalt og internationalt vidensnetværk
- Synliggørelse af arbejdet på tværs af faggrænser

- Dialog og interaktion mellem institutioner og beboere
- Meningsgivende samarbejder på tværs af kommuner
- Beboere i boligområder får ny selvforståelse og lokal stolthed
- Kulturinstitutioner begynder at arbejde med nye formater og udfordrer eget kulturbegreb

Et relevant kulturliv, der også henvender sig til de ca. 30% af befolkningen der ikke benytter sig af tilbuddene i dag.

Sammenhængskraft: større gensidig åbenhed og forståelse samt dialog med forskellige samfundsgrupper. Mangfoldighed i tilbud og brugere.

Årets aktiviteter 2014

Under den fælles overskrift i 2014 "Kreative Processer", har SKIS arbejdet taget afsæt i projektets 3 sideløbende spor.

1. Udvikling af **metoder**
2. Opbygning af **relationer**
3. Samskabelse omkring nye **aktiviteter**

Heraf er aktiviteter - 3. spor - beskrevet i aftalen. Årets mere end 25 brugerrettede aktiviteter er listet på følgende side.

I et udviklingsprojekt, der handler om samskabelse mellem nye parter og såkaldt "ikke-brugere" og opbygning af vedvarende relationer, har der været lige så stort behov for andre typer aktiviteter/indsatser der ikke er listet her. Indsatser typisk i form af møder, workshops, fælles dage, sociale arrangementer (nogle gange helt ned til organiserede personmøder 1 til 1).

Brugerrettede aktiviteter s. 1/2

Januar – December

- København. Projektudvikling, produktion & optageprocesser i Folehaven. Løbende co-creation mellem ungdomsklub, beboere, kulturinstitutioner & video- og fotokunstner Tina Enghoff. Nye film om rollemodeller lanceres start 2015 på international filmfestival FOKUS i Nikolaj Kunsthal.

Februar – Marts

- Frederiksberg. Teatret Riddersalen, praktikforløb over 2 måneder. Idéudvikling og indblik i teaterproduktioner for 18-årig Stjerne beboer. Samarbejde mellem boligsocial medarbejder og kulturinstitutioner.

Marts

- Frederiksberg. "Den Bedste af Alle Verdener", Riddersalen. Urpremiere på ny dansk dramatik skabt på baggrund af interview med beboere fra Stjernen.
- Frederiksberg. "Den Bedste af Alle Verdener", Riddersalen. Teater. Oplevelsesstafet på tværs af kommunegrænser og beboergrupper i de udvalgte boligområder.

Marts – Juni

- Ishøj. "Steder i mig, steder i dig" forløb med børn fra Strandgårdsskolen.
- Frederiksberg. Flere interviews med børn fra den lokale SFO, Jokeren vedr. spiloplevelser.
- Ballerup. 4 lørdage med rytmik til små børn i Hedemagleparkens børneinstitutioner.

April

- Frederiksberg. "Kom hjem til os". Bydelsmødre og deres familier på tur til de 3 deltagende SKIS kulturinstitutioner.

Brugerrettede aktiviteter s.2/2

Maj

- Herlev. "Familieday i Hjortespring". Musik og billedkunst. Oplevelsesstafet på tværs af kommunegrænser og beboergrupper i de udvalgte boligområder.
- Ishøj. "Steder i mig, steder i dig". Afsluttende fernisering på ARKEN med indbudte på tværs af kommuner.
- Ballerup. Informationsstand om Sæt kulturen i spil på den lokale Torvedag.

Juni

- Frederiksberg . Fødselsdag på Stjernen. Spilaktiviteter og konkurrencer for børn.

August

- Herlev. "Markedsfest i Hjortegården". Co-creation mlm. beboere, foreninger og kulturinstitutioner.
- Ballerup. Kæmpe musikevent "Haraldsmindekoncerten" i Hedegårdshallen.
- Ballerup. Miss Dolly Nycirkus, to forestillinger på plænen foran Hedegårdsskolen, arr.af Baltoppen & kulturinstitutioner.

September

- Frederiksberg . Spilworkshop 2. Unge gamere undervises i at fortolke spillene. Ditto.
- Frederiksberg . ITU studerende laver workshop 1 om formidling til Bydelsmødre. IT universitetet, kulturinstitutioner, boligsociale indsatser & bydelsmødre.
- Frederiksberg . ITU studerende laver workshop 2 ditto.

Brugerrettede aktiviteter s.3/2

November

- Frederiksberg . Spilworkshop 3. Unge gamere og skuespiller.
- Furesø. Fodboldturnering til indvielse af ny multi-bane i Farum Midtpunkt. Samarbejde Furesø Boligselskab, Regnbuen og SKIS.
- Furesø. Elevkoncert i Stien kulturhus i Farum Midtpunkt med Vokalensemblet.
- Furesø. "Meningen med Livet". Teaterforestilling på kulturhuset Galaksen Fed og af Furesø borgere over 65 år, hvor unge fra Farum Midtpunkt bl.a. blev inviteret til særforestillinger.
- Furesø. Stor åbent hus dag med deltagelse fra SKIS institutioner, foreninger, lokale byrådsmedlemmer, folkedans, rap og selvforsvar m.m.m.
- Furesø. Immigrantmuseet rykker ud til børneinstitution Kærnehuset med forløb om "Migration – invandring og udvandring?"

December

- Frederiksberg . ITU studerende viser de produkter, der er udviklet på baggrund af workshops med Bydelsmødre
- Frederiksberg. "De Underjordiske", Riddersalen. Særforestilling for bydelsmødre og deres familier.
- Furesø. Immigrantmuseet researcher på tværs af SKIS kommuner ang. udstilling om de 6 boligområder i projektet.

Årets resultater

Hvilke resultater har vi nået i år?

- I 2014 er der kommet **endelig form og fokus på de lokale projekter**
- mange tilgange til en fælles overordnet målsætning, resulterer i stor **erfaringsudveksling** til brugerinddragende aktiviteter **på tværs af kommune- og faggrupper.**
- **Nye og vedvarende relationer til beboergrupper** er etableret.
- **Nye samarbejdspartnere** er kommet til projektet grundet større synlighed og begyndende effekter.
- Fortsættelse af videnspartner Center for Kunst og Interkultur sikrer **videndeling og kritisk sparring** både nationalt og internationalt via konference i november 2015.
- Tilknytning af **ph.d'ere fra Syddansk Universitet** på flere af de lokale projekter i forbindelse med større forskningsprojekt.

Årets resultater

Hvilke kvantitative resultater kan dokumenteres?

Fra at være 50 aktive deltagere i *Sæt kulturen i spil*, har projektet i løbet af 2014 ”knopskudt” i forhold til:

- Nye projekter, direkte affødt af samarbejder etableret via *SKIS*.
- Nye relationer til beboere
- Nye samarbejdspartnere.

Vedhæftet et eksempel på nye relationer affødt af lokale *SKIS* projekt i 2014.

Nye lokale samarbejdsrelationer for SKIS Frederiksberg 2014

Effekter

Brugerrettede effekter

- Kulturinstitutionerne har udviklet sig mod nye målgrupper.
- Beboere har i flere projekter opnået ny selvforståelse og lokal stolthed via SKIS arbejdet.
- Nye dialoger er etableret mellem beboere og kulturinstitutioner.
- Nye måder at arbejde med sociale indsatser på
- Kimen er lagt til anderledes kulturtilbud i det etablerede miljø

Utsigtede effekter

- Såvel sociale indsatser samt kulturinstitutioner har ændret syn på beboere i boligsociale områder. og ser dem tydeligere som en ressource.
- SKIS adskiller sig fra lign. projekter i boligsociale områder, ved at stille ambitiøse kvalitetskrav til slutprodukt. Det afspejler sig positivt i et større engagement i en del af projekterne fra beboernes side.
- Arbejdet og de lokale resultater af SKIS samarbejder har resulteret i et væld af knopskydninger til parallelle projekter, vidensdeling ind i helhedsplaner, udvikling af nye tiltag.

Samfundsmæssige effekter

- Større gensidig åbenhed og forståelse på tværs af borgere, fagligheder og lokale virkeligheder.

Utsigtede effekter

Fornyede samarbejdsformer er lykkedes i en grad, så SKIS knopskyder med stor hast ind i mange andre kommunale tiltag. Her kan nævnes arbejdsgrupper i lokale helhedsplaner, oprettelse af nye kulturskoler, fornyelse og samarbejde ind i den nye skolereform, opgradering af lokal identitet via store, brugerdrevne markedsevents og musikevents.

Endnu ikke realiserede effekter

Blandt **ikke realiserede effekter**

- Metodelæring og udvikling, samt formidling af samme.
- Inreach processer kræver stadig fokus.
- Afspejling af co-creation med nye brugere ind i kulturinstitutionerne.

Udfordringer i forhold til at opfylde målsætninger på området er;

- Svært realiserbart mål om at rejse aktivitetsmidler til det samlede projekt via private fonde.
- Mangel på aktivitetsmidler har gjort det svært løfte idéer til store indsatser med mange deltagere.
- Projektet er ikke tydeligt prioriteret i de deltagende institutionernes egne mål og strategier, det har medført manglende "hjemlig" opbakning til den enkelte medarbejder.

Forankring af projektet efter 2015

Forudsætter vilje og opbakning til:

- Tydelig anerkendelse af den enkelte deltagers arbejde, som nødvendig for en udvikling af kulturinstitutionerne.
- At anerkende at arbejdet kræver om- og opprioritering af ressourcer (i form af tid.)
- At implementere nye erfaringer bedre i de deltagende institutioner (inreach)
- At videreføre udviklingsarbejde med *nye SKIS* relationer mellem beboere, sociale indsatser og kulturinstitutioner.
- At prioritere udviklingsarbejde og forankringen i klare strategiske mål og indsatser i de enkelte kommuner.

Konklusion

Indsatsområdets målsætning er delvist nået

Effekterne beskrevet ovenfor modsvarer i høj grad indsatsområdets målsætning om:

- Samarbejde på tværs af kulturinstitutioner
- Kulturmøde for og med borgerne.
- Intern regional sammenhængskraft med de deltagende 6 kommuner, de deltagende kulturinstitutioner. Der er skabt en bevidsthed om hinandens eksistens, fælles mål og en kanal for at udveksle erfaringer, m.m. som ikke havde fået plads uden et 4-årigt aftale forløb.

Derimod er det for tidligt at italesætte den regionale sammenhængskraft endnu i projektet og i Kulturaftalen.

Fokus og aktiviteter i 2015 bliver på aftalens 2. og 3. milepæl:

- **Tydligere aftryk fra ikke-brugere** i lokale aktiviteter
- **Metodeudvikling**
- **Og dokumentation af erfaringer**, bl.a. på konference i november 2015, med international deltagelse.

Konklusion på den samlede indsats

2012- 2014 ^{1/2}

Hvilke nedslag, uventede udfordringer/muligheder har været med at løfte indsatsområdet eller ændret på de aktiviteter, der skulle til for at løfte indsatsområdet?

Sæt kulturen i spil er et hardcore og ambitiøst udviklingsprojekt. Der arbejdes i et "tålmodighedsfelt", hvor der skal være plads til at lære af såvel fiaskoer som små landvindinger. Det er et projekt med mange udfordringer, ikke mindst pga. projektets ambition om både at rumme et socialt & kulturelt udviklingsperspektiv. Samtidig er der sat fælles mål i et projekt præget af stor forskellighed i beboersammensætning, dels i de mere end 25 deltagende kulturinstitutioners DNA og i kommunernes lokale virkeligheder.

Blandt **udfordringerne for projektets fremdrift** :

- Udfordringer omkring projektledelse og eksternt forankring af projekt i 2012, forsinkede egentlig **projektstart til 2013**.
- Krævende **relationskabende** projekt, der har krævet meget personlig investering og mange mandetimer af den enkelte deltager. Det har givet projektet stor sårbarhed i forhold til naturlige udskiftninger i deltagerskare.
- Medarbejdere på særligt nogle kulturinstitutioner er blevet mødt med stor uforståenhed i forhold til arbejdet i SKIS, hvor **nye arbejdsmetoder** har været i direkte modstrid med almindelig praksis i institutionen.
- **Kobling til bestemt boligområde** har i flere tilfælde været benspænd for at opnå co-creation med allerede defineret målgruppe: børn, unge og børnefamilier.
- **Kobling mellem boligsocialt arbejde og kultur** har "mudret" debatten om projektets endelige mål.
- Skærpede krav fra nogle kommuner om konkret **effektmåling** i projekterne har været problematiske i forhold til SKIS opdrag som kulturudviklingsprojekt.

Konklusion på den samlede indsats 2012- 2014 ^{2/2}

- Økonomi **50/50 princippet** i forhold til søgning af midler har været problematisk.
- Fundraising har krævet mange ressourcer af deltagere i projektet samt af projektleder, hvor sparsom tid var blevet brugt bedre på aktiviteter, relationsskabende arbejde, metode–research og kvalificering.

Muligheder

- Rammerne for *Sæt kulturen i spil* arbejde har været bredt formuleret i aftalen. Det har givet plads til udvikling og arbejdet med outreach, inreach og ændrede arbejdsmetoder.
- En 4-årig aftale har resulteret i mange nye typer tværgående samarbejde og et større netværk i lokalt som regionalt, som formentlig vil fortsætte meget længere end projektperiodens rækkevidde.

Nedslag

- En stærk udefrakommende videnspartner har været en nødvendighed for fremdrift og faglig sparring i forhold til projektledelsen. Ved tilknytning af Center for Kunst og Interkultur i foråret 2013, har SKIS oplevet en værdifuld tilførsel af faglig sparring og perspektivering af aktiviteter.
- Via kontakter i CKI har arbejde og resultater i SKIS givet international bevågenhed på konferencer. Der arbejdes derfor pt. med en afsluttende vidensdeling og konference med internationalt deltagelse bl.a. i samarbejde med Arts & Audiences og Nordisk Råd.

Konklusion på den samlede indsats 2012- 2014 ^{3/2}

Samarbejde og dialog: En vurdering af, om/hvordan samarbejdet og dialogen er udviklet mellem projektets parter, institutionerne, Kulturstyrelsen og øvrige samarbejdspartnere.

- Et af projektets største succéer. Projektet har øget dialog, netværk og videndeling på tværs af koordinatorgruppen, lokalt og på tværs af sektorer og kommuner både blandt projektdeltagere og beboere. Dermed er der sket en **øget videndeling på regionalt niveau**.
- Dermed er der grundlagt relationer, hvis effekt rækker langt udover SKIS. På den baggrund vil **praksis for projektplanlægning være ændret fundamentalt** på baggrund af *Sæt kulturen i spil*.
- En anbefaling til samarbejdet i en kommende kulturaftale er, at der sikres bedre vidensdeling på tværs af projekter i samme aftale, men at der også faciliteres vidensdeling på tværs af landets andre kulturaftaler.
- Der er et stort ønske om, at Kulturaftalernes relevans tydeliggøres og at ministeriet bakker op om at italesætte dette.
- Projektet har understøttet at **Kunst og kultur** har en egenværdi og kan som et **nyttigt dialogredskab** i det boligsociale arbejde.
- **Beboere har fået en stemme** som tidligere har været forstummet.

Borgere: En vurdering af, om/hvordan projektet er kommet de involverede kommuners borgere til gode.

- **Ja.** Men der foreligger stadig et stort arbejde med at **forankre nye relationer så målgruppen udvides**. På sigt vil resten af kommunens/regionens borgere få gavn af den praksis-ændring SKIS medfører for kulturinstitutionerne.
- SKIS har skabt nye aktiviteter i boligområder med afsæt i beboernes ønsker og **gjort vejen fra borger i et udsat område til kulturinstitutionen mindre**. Beboerne inviterer nu kulturinstitutioner til aktiviteter i lokalområdet og nye brugere dukker op på de deltagende kulturinstitutioner.

Konklusion på den samlede indsats

2012- 2014 4/2

Ressourceudnyttelse: En vurdering af, om/hvordan der er sket en bedre udnyttelse af ressourcerne gennem projektets koordinering og arbejdsdeling på kulturområdet i kulturregionen.

- Det har **ikke været et mål i projektet** at tale om mere effektiv udnyttelse af ressourcer. I kraft af at SKIS er et udviklingsprojekt, har der været behov for flere ressourcer til videndeling m.m.
- Der er **genereret samarbejder som ikke var sket uden SKIS**. Projektets mange deltagere har til tider været en barriere for udnyttelsen af ressourcer: ikke alle deltager med samme energi og engagement, der kan dale over en relativt lang periode.
- Der har været store **fordele ved at** lade de lokale projekter **udveksle erfaringer**.

Kvalitet: En vurdering af, om/hvordan kvaliteten af de professionelle kulturelle institutioner, produktionsmiljøer og aktiviteter er øget.

- De deltagende institutioner er valgt netop pga. et **højt kvalitet og professionalisme**. Det har været **med til at kvalificere samarbejdet** i forhold til de boligsociale indsatser. Her har man oplevet **større engagement fra beboernes side end tidligere set**, netop grundet høj kvalitet i slutprodukterne.
- Ved at deltage i projektet har **institutionerne udviklet sig i en positiv og progressiv retning**, inspireret af både nye arbejdsmetoder.
- Fokus har desuden ligget på at kulturinstitutionerne har været synlig i nærområdet/boligområderne, det har givet **aktiviteterne et kvalitetsløft**.
- Der er skabt større opmærksomhed omkring at kulturinstitutionernes arrangementer og aktiviteter skal have relevans for *alle* borgere.
- Der er skabt en stærk **bevidsthed om nye målgrupper og værdien af co-creation** i alle deltagende institutioner.

Konklusion på den samlede indsats 2012- 2014 ^{5/2}

Engagement: En vurdering af projektets involvering i kulturlivet, herunder især spørgsmålet om øget synliggørelse og opprioritering, øget politisk fokus, øget aktivitet, øgede bevillinger m.v.

- **Øget politisk fokus på kulturens værdi** i forhold til at **skabe innovation og skabe social værdi**. De lokale aktiviteter har skabt opmærksomhed ved at blive præsenteret på politisk niveau.
- **Øget aktivitet** i forhold til nye samarbejder på tværs af sociale og kulturelle sektorer (tidligere omtalte "knopskydninger" ind i helhedsplaner, politikker, kulturskoler m.m.)
- **Øgede bevillinger** lokalt fra både sociale som kultur & fritids puljer. Private fonde har i mindre grad støttet lokale projekter. Det samlede projekt har ikke kunnet opnå ekstern finansiering p.g.a. Kulturaftalens politiske og kommunale forankring.
- Øget fokus på **ikke-brugeren som en ressource for fornyelse** af eksisterende kulturtilbud.

Dispositionsfrihed: En vurdering af, om/hvordan projektet har sat fokus på særlige lokale og/eller regionale målsætninger og resultater.

- Det har været en naturlig konsekvens af det gode samarbejde at aktiviteterne har taget farve af lokalområdets behov og ressourcer samt deltagelse af kulturinstitutioner. Fx. film om identitetsskabelse blandt unge i Valby, samt mentorfilmprojekt i bydelen eller store musikevents i Ballerup, baseret på et solidt boligsocialt projekt, et velfungerende ungeråd og Baltoppen som frontløber institution i kommunen.

Konklusion på den samlede indsats 2012- 2014 ^{6/2}

Armslængdehåndtering: En vurdering af, om/hvordan projektet har sikret en balance mellem det politiske ansvar og den kulturfaglige og kunstneriske sagkundskab og frihed.

- Den kulturfaglige, kunstneriske og sociale indsats know-how har haft **god grobund og stor frihed** for at udvikle samarbejde og samtidig lægge en **ambitiøs strategi for de lokale projekter**. Mange SKIS aktiviteter er derfor præget af stor kulturfaglig kvalitet og det er netop erfaringerne i de boligsociale områder, at det er derfor det lykkes så godt. Men den proces har taget tid, før der har været resultater at forelægge det politiske niveau, hvorfor man nu kan tale om en **spirende bevidsthed om effekten af igangværende arbejde** .

Opsamling og videregivelse af erfaringer: En vurdering af, om/hvordan der er sket en styrket erfaringsudveksling med det øvrige kulturliv i hele landet.

- SKIS har åbnet døre til **mange nye samarbejdspartnere i projektet** og flere ”banker på”. På den måde sker en erfaringsudveksling via knopskydning til andre projekter og nye samarbejder på baggrund af SKIS erfaringer. Via deltagelse på konferencer, artikler på KulturMetropolØresunds hjemmeside og ikke mindst artikel i Berlingske tidende er erfaringsudveksling godt i gang. SKIS er p.g.a. stor diversitet i faglighed nået bredt ud via faglige seminarer, konferencer og ved at indgå med erfaringer i nye projekter. Den afsluttende konference i København i november 2015 afholdes i tæt **internationalt samarbejde** med Center for Kunst og Interkultur og Arts & Audiences. Delegerterne bliver både nationale, men dækker også her **aktører fra en bred palet af det europæiske kulturliv**.